

Landbruksdepartementet
v/Knut Rønningen
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

HØRINGSNOTAT OM FRAMTIDIG ORGANISERING AV LABORATORIETJENESTENE PÅ MATOMRÅDET MV.

Det vises til notat mottatt 6.3.2003. Rådmannens kommentarer til notatet gjelder notatets del s. 3-19. Vi forstår det slik at den delen har sin basis i utredningen utført av Agenda Utredning & Utvikling AS som resten av dokumentet består av. Denne delen har vi ikke gått detaljert gjennom.

I forbindelse med Landbruksdepartementets Høringsnotat nr.1 av 01.03.2002 om nytt Mattilsyn, laget vi en uttalelse om laboratorietjenesten. Dette med bakgrunn i det arbeidet vi la ned med å skille tilsyn og laboratorietjenesten og som resulterte i stiftelsen av LabNett AS 12.05.1999. (Kopi av den uttalelsen vedlagt).

Våre vurderinger som ble gjort ved den omstillingen her i Mjøsregionen er i stor grad i samsvar med det som framgår av høringsnotatet vi har mottatt nå. Vi har derfor ingen særlige merknader til de føringer for den framtidige organiseringen av laboratorietjenestene som Stortinget har gitt i St.prp. nr. 1, tillegg nr. 8 (2002-2003). De sikrer bl.a. habiliteten ved en organisering uavhengig av Mattilsynet og slår fast at Staten skal bidra til å sikre like konkurransevilkår for privat og offentlig tjenesteyting i laboratoriemarkedet. Det er i.f.b. med dette vi vil komme med en kommentar. Noen få steder i landet, bl.a. her i Mjøsregionen har det blitt lagt ned betydelig tid og ressurser på å organisere en laboratorietjeneste uavhengig av tilsynsdelen med mål å kunne drive på forretningsmessig basis. Vi mener å ha lyktes med dette. Når det i høringsnotatet signaliseres at det vil bli satt inn statlige virkemidler for å bygge opp laboratorietjenesten, så må ikke de som allerede med egne ressurser har innrettet og organisert seg i tråd med det som Departement og Storting nå går inn for, bli slått ut gjennom slik subsidiering. Dersom statlige virkemidler blir satt inn, må bl.a. laboratorieenheter LabNett AS stiftet i mai 1999 i vårt område, få samme tilgang på slike midler som de enheter som skal bygges opp nå får.

Ambisjonene til det nye Mattilsynet er høye. Skal deres behov som en krevende kunde for laboratorietjenester dekkes og de høye krav fra det øvrige markedet tilfresstilles, må ikke Staten gi støtte til etablering av en skog av mindre laboratorieenheter. Virkemidlene må brukes til å bygge opp noen få av de beste. Dette vil også være med å hindre at store utenlandske kjeder får innpass og herredømme i det norske markedet. Det er høyst sannsynlig at disse nå ser på det norske markedet og deres interesse vil øke om vi her i landet steller oss slik at vi ikke er konkurransedyktige på pris og kvalitet.

Med hilsen

Arne Olav Loeng

Kopi til e-post: knut.ronningen@dep.no

Ringsaker kommunes merknader når det gjelder:

Laboratorietjenester i forbindelse med etableringen av et nytt statlig Mattilsyn.

Landbruksdepartementet har i sitt Høringsnotat nr.1 datert 01.03.2002 om et nytt statlig Mattilsyn, trukket noen konklusjoner om laboratorietjenesten:

I pkt. 2-Sammenfatning og departementets vurdering heter det i pkt. 2.5-Nærmere om labtjenestene ”*Departementet mener likevel, ut fra en samlet vurdering av de hensyn som her må legges til grunn, at både tilsynet, brukerne og forbrukerne er best tjent med at laboratorietjenestene organiseres uavhengig av tilsynet.*”

I pkt. 8-Laboratorieanalyser som grunnlag for Mattilsynets forvaltning heter det i pkt. 8.5-Prinsipper for organisering:

”*Departementet vil derfor konkludere med at laboratorietjenestene på matområdet i sin helhet må organiseres uavhengig av Mattilsynet.*”

Videre heter det i innledningen under pkt. 8.1 ”*Laboratorieundersøkelser vil være Mattilsynets viktigste dokumentasjons- og vurderingsgrunnlag.*”

Det nye Mattilsynet vil altså ha en uavhengig laboratorietjeneste og har behov for å kjøpe slike tjenester. I SNT's magasin Nærkontakt 1-02 sier adm. dir. Gunnar Jordfald på sin førsteside –kommentar: ”*For tiden pågår det en omfattende prosess for å lage Europas beste Mattilsyn ved å slå sammen aktuelle statlige og kommunale tilsyn.*” Skal disse mål og ambisjoner nås, må det finnes en laboratorietjeneste som tilfredsstillt habiliteringskrav i forhold til tilsyn og brukere og ha utstyr, kompetanse og effektivitet på et høyt nok nivå. Dette mener vi i stor grad er oppnådd i vårt område, Mjøsregionen, gjennom det etablerte laboratorieselskapet LabNett AS.

LabNett AS ble stiftet 12.05.1999, eies av 8 kommuner i Hamar- og Lillehammerregionen samt et interkommunalt VAR-selskap (5,1%) og driver sin virksomhet fra to avdelinger i Mjøsregionen og en i Stjørdal. Disse avdelingene fungerte tidligere over lang tid som offentlige laboratorier. Avdelingen i Stjørdal ble overtatt fra Statens Landbrukstilsyn og analyserer alle tilsynsprøver for Landbrukstilsynet. LabNett AS har i dag 35 å.v. med 41 ansatte. Etter en innfasningsperiode er nå LabNett nær målet om virksomhet fullt ut basert på forretningsmessig drift uten kommunale tilskuddsmidler. (gjenstår bare ett tilskudd for inneværende år som utgjør ca. 3% av samlet inntekt). Kommunene er ikke lenger bundet til å kjøpe sine tjenester fra dette selskapet. LabNett AS har med sin service, kvalitet, høy kompetanse og god rådgivning skaffet seg en god respons i markedet. Vi mener å kunne hevde at LabNett AS er det ledende uavhengige laboratoriet i landet. Prosessen med å fristille laboratorievirksomheten fra tilsynsfunksjonen har vært tidkrevende. Resultatet har blitt vellykket, det var et riktig valg som ble gjort. Vår anbefaling til Landbruksdepartementet/ Mattilsynet er derfor å bruke LabNett AS som modell og referanselaboratorium, bruke deres kompetanse og la de bli leverandør av konsept for å bygge opp 3-4 andre slike laboratorieenheter i landet. La Mattilsynet bli en profesjonell og krevende kjøper av tjenester fra slike uavhengige laboratorier. For å holde tritt med et Mattilsyn som sikter inn på å nå Europatoppen må laboratorietjenesten nå et tilsvarende høgt nivå. Etter vår mening kan det bare oppnås med få, men sterke laboratorieenheter som kan vedlikeholde og høyne sin kompetanse, skaffe og vedlikeholde akrediteringer, skaffe avansert teknologi og utstyr som må brukes langt utover vanlig arbeidsdag. Vi tror dette vil være den riktige vegen å gå for å nå de mål som er satt for det nye Mattilsynet.